
262

Besluit van 4 juli 1989, houdende vaststelling van het Besluit opnemng buitenlandse pleegkinderen en wijziging van het Uitvoeringsbesluit Kinderbescherming

---

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Justitie van 30 maart 1989, Hoofdafdeling Privaatrecht nr. 156/189;

Gelet op de artikelen 4, onder d, 5, derde lid, 7, achtste lid, en 16, achtste lid, van de Wet houdende regelen inzake de opnemng in Nederland van buitenlandse pleegkinderen met het oog op adoptie (Wet opnemng buitenlandse pleegkinderen)(Stb. 1988, 566);

De Raad van State gehoord (advies van 27 juni 1989, nr. W03.89.0169);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Justitie van 29 juni 1989, Hoofdafdeling Privaatrecht, nr. 309/189;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Vastgesteld worden de volgende bepalingen, die kunnen worden aangehaald als: Besluit opnemng buitenlandse pleegkinderen.

Afdeling 1 – Aanwijzing van de rechtspersoon belast met het verstrekken van algemene voorlichting

Artikel 1

Onze Minister wijst, ter uitvoering van artikel 5, tweede lid, van de Wet opnemng buitenlandse pleegkinderen, een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid aan, die krachtens zijn doelstelling tot taak heeft algemene voorlichting te verstrekken aan aspirant-pleegouders die een verzoek tot verlening van een beginseltoestemming hebben ingediend.

Artikel 2

De aan te wijzen rechtspersoon moet aan de volgende eisen voldoen:

- a. hij heeft zich verzekerd van de diensten van geschoolde voorlichters die bekend zijn met de gang van zaken op het gebied van interlandelijke adoptie;
- b. hij is op geen enkele wijze betrokken bij de bemiddeling inzake de opneming van buitenlandse pleegkinderen en is ook overigens in staat tot een onafhankelijke vervulling van zijn taak;
- c. zijn organisatie is op zodanige wijze opgezet dat redelijkerwijze te verwachten is dat zijn werkzaamheden kunnen worden bekostigd uit de bijdragen van aspirant-pleegouders in de kosten van de algemene voorlichting;
- d. hij is bereid tot samenwerking met andere instanties die werkzaam zijn op het gebied van interlandelijke adoptie;
- e. hij is ook overigens in staat zijn taak naar behoren te vervullen;
- f. zijn werkzaamheden zijn niet gericht op winst.

Artikel 3

1. Onze Minister kan de op grond van artikel 1 gedane aanwijzing intrekken indien de aangewezen rechtspersoon naar zijn oordeel niet langer voldoet aan de in artikel 2 genoemde eisen.
2. De in het eerste lid bedoelde intrekking vindt plaats onder gelijktijdige voorziening door Onze Minister in de in artikel 1 bedoelde taak.
3. Een aanwijzing en een intrekking van een aanwijzing worden in de Nederlandse Staatscourant bekend gemaakt.

Afdeling 2 – Organisatie en bekostiging van de verstrekking van algemene voorlichting

Artikel 4

De in artikel 1 bedoelde rechtspersoon verricht zijn taak onder de naam Bureau voorlichting interlandelijke adoptie (hierna te noemen: Bureau).

Artikel 5

Het bestuur is slechts na voorafgaande goedkeuring van Onze Minister bevoegd de statuten te wijzigen of het Bureau te ontbinden.

Artikel 6

1. Behoudens het bepaalde in artikel 8, eerste lid, wordt de verstrekking van algemene voorlichting bekostigd uit de in artikel 4, onder d, van de Wet opneming buitenlandse pleegkinderen bedoelde bijdragen van aspirant-pleegouders.
2. Het bedrag van de in het eerste lid genoemde bijdrage wordt vastgesteld op f 750.
3. Het Bureau int de in het eerste lid bedoelde bijdragen.
4. Omtrent de geïnde bedragen wordt maandelijks aan Onze Minister een opgave verstrekt.

Artikel 7

Het Bureau zendt jaarlijks vóór 1 oktober een begroting voor het daaropvolgende jaar ter goedkeuring aan Onze Minister. De begroting is voorzien van een toelichting en gaat vergezeld van een beschrijving van

de wijze waarop het Bureau zich voorneemt zijn werkzaamheden in het komende boekjaar te verrichten. De begroting geeft inzicht in de aard en de omvang van de baten en lasten van het Bureau. De begroting kan vergezeld gaan van een aanvraag om subsidie ter tegemoetkoming in de kosten van het Bureau.

Artikel 8

1. Onze Minister kan een subsidie verlenen ter tegemoetkoming in de kosten van het Bureau, indien de voor het begrotingsjaar voorziene baten aanmerkelijk achterblijven bij de lasten. De beslissing op een aanvraag wordt voor 1 januari van het jaar waarvoor de subsidie is aangevraagd schriftelijk aan het Bureau medegedeeld.

2. Op de subsidie kunnen voorschotten worden verstrekt.

Artikel 9

Het bedrag van de subsidie als bedoeld in artikel 8, eerste lid, kan in de loop van het begrotingsjaar naar boven worden aangepast, indien de noodzaak daartoe is gebleken in verband met het aanmerkelijke achterblijven van te ontvangen bijdragen van aspirant-pleegouders. Een daartoe strekkende aanvraag dient uiterlijk op 1 oktober van het lopende begrotingsjaar met redenen omkleed te zijn ingediend. De aanvraag gaat vergezeld van een actueel overzicht van de financiële toestand van het Bureau.

Artikel 10

1. Het Bureau verstrekt Onze Minister alle gevraagde inlichtingen omtrent de uitvoering van zijn taak.

2. Het Bureau zendt jaarlijks binnen vier maanden na afloop van het boekjaar aan Onze Minister een balans en een exploitatierekening alsmede een verslag van zijn werkzaamheden over het afgelopen boekjaar. Deze stukken gaan vergezeld van een verklaring van getrouwheid als bedoeld in artikel 70a, tweede lid van de Wet op de Registeraccountants (Stb. 1962, 258). Onze Minister kan goedvinden dat volstaan wordt met een schriftelijke verklaring als bedoeld in artikel 31, tweede lid, onder e, van de Wet op de accountants-administratieconsulenten (Stb. 1972, 748).

3. Na ontvangst van de bescheiden als bedoeld in het tweede lid, wordt, indien subsidie was verleend, de subsidie vastgesteld overeenkomstig artikel 8, eerste lid, en met inachtneming van de aanpassingen op grond van artikel 9. Subsidiebatens maximum worden gereserveerd door opnemings als risicofonds op de balans. De in het fonds opgenomen subsidiebatens dienen te worden bestemd ter bekostiging van de uitvoering van de in artikel 1 omschreven taak.

4. Indien blijkt dat voorschotten zijn besteed in strijd met de bepalingen van dit besluit, wordt de subsidie, bedoeld in het derde lid, verminderd met het desbetreffende bedrag.

5. Indien blijkt dat de subsidie ten gevolge van het verstrekken van onjuiste of onvolledige gegevens is vastgesteld op een bedrag dat hoger is dan wanneer het zou zijn vastgesteld op grond van juiste en volledige gegevens wordt de subsidie opnieuw vastgesteld.

6. Het Bureau stort teveel ontvangen voorschotten of subsidie terstond terug, tenzij verrekening op andere wijze geschiedt. De in dit verband verkregen rentebaten worden in mindering gebracht op de opgegeven kosten.

Afdeling 3 – De inhoud van de voorlichting

Artikel 11

De aan aspirant-pleegouders te verstrekken algemene voorlichting omvat in elk geval:

- a. een schriftelijke documentatie betreffende de opneming en de adoptie van een buitenlands pleegkind;
- b. ten minste drie voorlichtingsbijeenkomsten waarin de schriftelijke documentatie wordt toegelicht en aspirant-pleegouders nader op de opneming en de adoptie van een buitenlands pleegkind worden voorbereid.

Afdeling 4 – Organisatie, toerusting en taak van vergunninghouders

Artikel 12

Het bestuur van een vergunninghouder is zodanig samengesteld dat daarin voldoende deskundigheid met betrekking tot de financiële, de juridische en de maatschappelijke aspecten van de werkzaamheden is vertegenwoordigd.

Artikel 13

Een vergunninghouder stelt Onze Minister onverwijld in kennis van elke wijziging van zijn statuten alsmede van de samenstelling van zijn bestuur.

Artikel 14

Indien werkzaamheden door vrijwilligers worden verricht, geschiedt zulks onder de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder.

Artikel 15

Een vergunninghouder beschikt over zodanige kantoorruimte dat de vertrouwelijkheid van besprekingen in verband met de opneming van buitenlandse pleegkinderen is gewaarborgd. Voorts beschikt hij over een niet voor derden toegankelijke, tegen brand beschermde archiefruimte.

Artikel 16

De vergunninghouder legt de afspraken die tussen hem en de aspirant-pleegouders zijn gemaakt, schriftelijk vast.

Artikel 17

- De werkzaamheden van een vergunninghouder omvatten in elk geval:
- a. het ten behoeve van de aspirant-pleegouders onderhouden van contacten met de Nederlandse en buitenlandse overheids- en particuliere instellingen die bij de opneming van het buitenlandse pleegkind betrokken zijn;
  - b. het assisteren van de aspirant-pleegouders bij de in het buitenland in verband met de opneming van het buitenlandse pleegkind te volgen procedures en bij de verkrijging van de voor de toelating van dat kind in Nederland noodzakelijke bescheiden;
  - c. het zonedig doen verrichten van onderzoeken door en het vragen van advies aan deskundige personen of instellingen in Nederland of in het land van herkomst van het buitenlandse pleegkind;

d. het vergaren van zo volledig mogelijke gegevens met betrekking tot de afkomst en de achtergrond van het buitenlandse pleegkind in het land van zijn herkomst;

e. het assisteren van de aspirant-pleegouders bij het regelen van de overkomst van het buitenlandse pleegkind naar Nederland;

f. het op verzoek van pleegouders geven van begeleiding nadat het buitenlandse pleegkind is opgenomen, zulks totdat de adoptie van het kind in Nederland is tot stand gekomen.

Artikel 18

1. Een vergunninghouder houdt een dossier bij van elke door hem verleende bemiddeling.

2. Het dossier bevat afschriften van alle correspondentie die met betrekking tot de opnemings van het buitenlandse pleegkind is gevoerd alsmede kopieën van de bescheiden die bij de binnenkomst van het kind in Nederland zijn getoond. Voorts bevat het alle gegevens waarover de vergunninghouder met betrekking tot het buitenlandse pleegkind in het land van herkomst de beschikking heeft verkregen.

3. Uit het dossier moet genoegzaam blijken op welke wijze aan de bemiddeling uitvoering wordt of is gegeven.

4. Het dossier wordt gedurende ten minste dertig jaren na de opnemings van het buitenlandse pleegkind bewaard.

Artikel 19

1. Een vergunninghouder verleent het Bureau alle noodzakelijke medewerking bij het verzamelen en bijhouden van de voor algemene voorlichting vereiste documentatie.

2. Een vergunninghouder verstrekt andere vergunninghouders alle inlichtingen die in verband met de verrichting van hun taak voor hen van nut kunnen zijn.

Artikel II

Het Uitvoeringsbesluit Kinderbescherming (Stb. 1964, 327)¹ wordt als volgt gewijzigd:

A. Artikel 9 komt als volgt te luiden:

Artikel 9

De leden genieten voor hun werkzaamheden ten behoeve van het college vergoeding van reis- en verblijfkosten overeenkomstig de bepalingen, welke te dien aanzien voor de burgerlijke rijksambtenaren zijn of zullen worden vastgesteld. Voor het bijwonen van vergaderingen van het college, alsmede voor het deelnemen aan zittingen ter behandeling van beroepschriften of van verzoeken om advies als bedoeld in artikel 7, derde lid, van de Wet opnemings buitenlandse pleegkinderen (Stb. 1988, 566), genieten zij een vacatiegeld.

B. Artikel 11 komt als volgt te luiden:

Artikel 11

1. Het college behandelt beroepschriften als bedoeld in artikel 26j van de Beginselenwet, alsmede verzoeken om advies als bedoeld in artikel 7, derde lid, van de Wet opnemings buitenlandse pleegkinderen.

2. Het kan de behandeling van de in het eerste lid bedoelde beroepschriften en verzoeken opdragen aan een uit zijn midden benoemde commissie van drie leden. Van deze commissie treedt bij voorkeur als voorzitter op een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht.

3. De secretaris zendt van elke beslissing als bedoeld in artikel 26j van de Beginselenwet een afschrift aan Onze Minister.

Artikel III

Dit besluit, alsmede de Wet opneming buitenlandse pleegkinderen (Stb. 1988, 566), treden in werking met ingang van 15 juli 1989.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 4 juli 1989

Beatrix

De Staatssecretaris van Justitie,
V. N. M. Korte-van Hemel

Uitgegeven de *elfde* juli 1989

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 20 juli 1988, Stb. 378

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Justitie.

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 8 augustus 1989, nr. 152.

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Dit besluit geeft op drie onderdelen uitvoering aan de Wet opnemings buitenlandse pleegkinderen. De eerste drie afdelingen hebben betrekking op de aanwijzing van de rechtspersoon, belast met de verstrekking van algemene voorlichting aan aspirant-pleegouders, alsmede de organisatie en de bekostiging van zijn werkzaamheden en de inhoud van de te verstrekken voorlichting. Hiermee wordt een nadere uitwerking gegeven aan het bepaalde in de artikelen 4, onder d, en 5, derde lid, van de wet. Beoogd wordt de noodzakelijke garanties te scheppen voor een grondige voorbereiding van aspirant-pleegouders op de opnemings van een buitenlands pleegkind en voor een juiste besteding van de bijdragen van aspirant-pleegouders in de kosten van de voorlichting.

De vierde afdeling geeft gevolg aan de tijdens de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel geuite wens om concrete eisen te stellen ten aanzien van de organisatie, de toerusting en de taak van vergunninghouders (artikel 16, achtste lid, van de Wet opnemings buitenlandse pleegkinderen).

Ten slotte worden bij dit besluit enkele wijzigingen aangebracht in het Uitvoeringsbesluit kindbescherming. Deze houden verband met de adviestaak met betrekking tot verzoeken om herziening van beslissingen van de Minister van Justitie ter zake van de beginseltoestemming, welke adviestaak door artikel 7 van de wet wordt opgedragen aan het College van Advies voor de kindbescherming.

De algemene voorlichting, bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de Wet opnemings buitenlandse pleegkinderen zal, zo ligt in de bedoeling, geschieden vanwege een daartoe door de Minister van Justitie aan te wijzen rechtspersoon. Het besluit bevat in de artikelen 3, 5, 6, en 7 tot en met 10 waarborgen voor een passende bemoeienis van de overheid (het Ministerie van Justitie). De voorlichting zal immers blijkens de wet onder toezicht van de Minister van Justitie moeten worden verstrekt. Voorts ligt het in de bedoeling in de statuten van de aan te wijzen rechtspersoon een voorziening te treffen waardoor een door de Minister van Justitie aan te wijzen contactpersoon steeds relevante informatie van de rechtspersoon zal ontvangen, terwijl de voorzitter van het bestuur van de rechtspersoon meer in het bijzonder de betrekkingen met de ministeriële contactpersoon zal onderhouden.

Afdeling 1 – De aanwijzing van de met de verstrekking van algemene voorlichting belaste rechtspersoon

Artikel 1

De Minister van Justitie wijst een rechtspersoon aan, die algemene voorlichting aan aspirant-pleegouders verstrekt voordat de raad voor de kindbescherming een gezinsonderzoek instelt. Zoals tijdens de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel is uiteengezet, draagt de algemene voorlichting een verplicht karakter, althans voor diegenen die voor de eerste maal een verzoek tot verlening van een beginseltoestemming hebben ingediend. Na de indiening van een tweede of volgend verzoek zijn aspirant-pleegouders niet gehouden de algemene voorlichting te ontvangen of in de kosten ervan bij te dragen. Wel worden zij daartoe desgewenst, tegen betaling van de ervoor verschuldigde bijdrage, in de gelegenheid gesteld.

Artikel 2

In dit artikel is een opsomming opgenomen van de eisen waaraan de aan te wijzen rechtspersoon moet voldoen.

De algemene voorlichting dient van goede kwaliteit te zijn, terwijl de continuïteit van de verstrekking ervan gewaarborgd moet zijn. In verband daarmee dient de rechtspersoon, op grond van het bepaalde onder a, zich te verzekeren van de diensten van geschoolde voorlichters.

Voorts dient, op grond van het bepaalde onder b, de onafhankelijkheid van de rechtspersoon verzekerd te zijn. Elke vorm van betrokkenheid bij bemiddelingsactiviteiten van vergunninghouders moet worden uitgesloten. De voorlichting dient neutraal te zijn ten aanzien van de bemiddeling. Zo mag geen voorkeur worden uitgesproken voor bepaalde vergunninghouders. In verband hiermee dient in de statuten van de aan te wijzen rechtspersoon onder meer te worden bepaald dat personen die betrokken zijn bij bemiddelingswerkzaamheden van een of meer vergunninghouders, geen bestuurslid kunnen zijn van de met de voorlichtingstaak belaste organisatie.

Het voorgaande neemt niet weg dat in het belang van de volledigheid van de voorlichting samenwerking noodzakelijk is met vergunninghouders en andere instanties die op het gebied van interlandelijke adoptie werkzaam zijn. Dit komt tot uitdrukking in het onder d bepaalde. De aan te wijzen rechtspersoon dient bekend te zijn met ontwikkelingen en omstandigheden die zich op zijn werkgebied voordoen. Het zijn veelal de vergunninghouders die als eersten beschikken over nieuwe gegevens met betrekking tot adoptiemogelijkheden. Aldus zal het mogelijk zijn, aspirant-pleegouders reeds in de fase van de algemene voorlichting te informeren omtrent de te verwachten duur van de bemiddelingsfase.

Van belang is verder dat bij voorbaat vaststaat dat de rechtspersoon redelijkerwijze in staat zal zijn om de uitvoering van de hem opgedragen taak te bekostigen uit de bijdragen die daarvoor van aspirant-pleegouders worden gevraagd. Zoals uit de in afdeling 2 van dit besluit opgenomen bepalingen blijkt, zal het financiële beleid van de aangevozen rechtspersoon aan een regelmatige controle van het Ministerie van Justitie worden onderworpen.

Onder e is bepaald dat de rechtspersoon ook overigens in staat dient te zijn zijn taak naar behoren te vervullen. Het betreft hier zaken zoals het personeelsbeleid, de bejegening van aspirant-pleegouders en het algemene peil van dienstverlening.

Artikel 3

Het niet langer voldoen aan de in artikel 2 genoemde eisen dient voor de Minister aanleiding te kunnen zijn de aanwijzing in te trekken. Met het oog op de voortzetting van de voorlichtingswerkzaamheden bepaalt het tweede lid dat hierin bij de intrekking van de aanwijzing wordt voorzien.

Afdeling 2 – Organisatie en bekostiging van de verstrekking van algemene voorlichting

Artikelen 4 en 5

Deze artikelen voorzien in de bepaling van de naam waaronder de aan te wijzen rechtspersoon zijn werkzaamheden zal verrichten, alsmede in het voor onder overheidstoezicht werkzame rechtspersonen gebruikelijke voorschrift, dat wijziging van de statuten of een ontbinding van de rechtspersoon aan de voorafgaande goedkeuring van de Minister zijn onderworpen.

Artikel 6

In artikel 6, eerste lid, komt tot uitdrukking dat uitgangspunt moet zijn dat de werkzaamheden van de rechtspersoon worden gefinancierd uit de bijdragen van aspirant-pleegouders in de kosten van de verstrekking van algemene voorlichting. Gememoreerd zij hier de in de Tweede Kamer aangenomen motie (20 046, nr. 20), waaruit blijkt dat de Kamer zich weliswaar heeft kunnen verenigen met de voorgestelde verplichte bijdrage, maar waarin tevens werd uitgesproken dat aan aspirant-pleegouders een redelijk bedrag in rekening dient te worden gebracht, dat niet noodzakelijkerwijs gebaseerd hoeft te zijn op kostendekkendheid en waarbij een bijdrage van de overheid niet wordt uitgesloten. In deze laatste mogelijkheid is voorzien in het hierna te bespreken eerste lid van artikel 8.

Het tweede lid stelt de hier bedoelde bijdrage vast op f 750 per verzoek. Sinds 1984 is het jaarlijkse aantal verzoeken om een beginseltoestemming voor de opnemng van een eerste buitenlands pleegkind constant en bedraagt ongeveer 1150. De verwachting is gerechtvaardigd dat bij een gelijk blijvend aantal verzoeken de voorlichtende organisatie haar activiteiten zal kunnen bekostigen uit de op deze basis te verkrijgen bijdragen.

Het derde lid belast de aangewezen rechtspersoon met de inning van de door aspirant-pleegouders te betalen bijdragen. Gewezen zij hier op het bepaalde in artikel 4, onder d, van de Wet opnemng buitenlandse pleegkinderen. De bijdrage zal moeten zijn voldaan vóór de aanvang van het onderzoek door de raad voor de kinderbescherming. In verband daarmee schrijft het vierde lid voor dat van de geïnde bedragen maandelijks opgave wordt gedaan aan de Minister van Justitie.

Artikelen 7 – 10

In deze artikelen zijn waarborgen neergelegd voor een doelmatige besteding van de gelden waarover de met de verstrekking van algemene voorlichting belaste rechtspersoon uit hoofde van de bijdragen van aspirant-pleegouders beschikt, en voor de afstemming daarop van een eventuele subsidie.

Artikel 7 bevat de gebruikelijke algemene voorschriften met betrekking tot de boekhouding. De begroting is aan de goedkeuring van de Minister van Justitie onderworpen.

Artikel 8, eerste lid, bepaalt dat subsidie kan worden verstrekt indien het totaal van de voor een boekjaar voorziene bijdragen aanmerkelijk achterblijft bij de lasten. De verlening van subsidie zou nodig kunnen zijn indien het aantal verzoeken om een beginseltoestemming, onder invloed van de huidige daling van het aantal voor adoptie beschikbare kinderen, mocht teruglopen.

Artikel 9 biedt de mogelijkheid tot aanpassing van het subsidiebedrag in de loop van het boekjaar.

Artikel 10

Artikel 10 bevat een aantal voor gesubsidieerde rechtspersonen gebruikelijke bepalingen inzake de financiële verslaglegging en de afrekening van de subsidie na afloop van het boekjaar.

Afdeling 3 – De inhoud van de voorlichting

Artikel 11

Het komt wenselijk voor om enkele minimum-eisen te stellen aan de inhoud van de aan aspirant-pleegouders te verstrekken algemene voorlichting. De ontvangers van deze voorlichting dienen in de eerste plaats te worden voorzien van een uitvoerige documentatie. Het aan hen uit te reiken informatiepakket zal, naast overdrukken uit literatuur en tijdschriften, een duidelijke beschrijving bevatten van de procedure ter verkrijging van de beginseltoestemming en de wijze waarop de opnemings van een buitenlands pleegkind verder verloopt.

Tevens dienen betrokkenen in de gelegenheid te worden gesteld, naar aanleiding van het hun verstrekte schriftelijke materiaal vragen te stellen en zich nader te oriënteren. Het minimum aantal groepsbijeenkomsten dat in verband hiermee moet worden gehouden, is op drie bepaald. Tijdens deze bijeenkomsten zal er niet alleen gelegenheid worden geboden tot het verkrijgen van uitleg en het stellen van vragen. Ook zal daar kunnen worden ingegaan op meer specifieke thema's rondom interlandelijke adoptie. Daarbij kan bijvoorbeeld een afzonderlijke groep aspirant-pleegouders worden gevormd, die zich wenst te richten op de opnemings van een wat ouder pleegkind. Ten behoeve van zo'n groep zal dan in het bijzonder op dat onderwerp worden ingegaan.

De Stichting Werkverband Adoptie Nazorg heeft in 1988 met betrekking tot de algemene voorlichting een voorstudie gemaakt. Daarin is een inhoudelijke opzet van de voorlichtingswerkzaamheden opgenomen, die aanknopingspunten biedt voor de samenstelling van het voorlichtingsprogramma. Deze studie zal voor de aan te wijzen rechtspersoon als grondslag kunnen dienen voor de uitwerking en de definitieve vaststelling van dat programma.

Afdeling 4 – Organisatie, toerusting en taak van vergunninghouders

Met de voorschriften van deze afdeling wordt uitvoering gegeven aan het bepaalde in artikel 16, achtste lid, van de Wet opnemings buitenlandse pleegkinderen.

Artikel 12

Artikel 16, vijfde lid, van de Wet opnemings buitenlandse pleegkinderen schrijft voor dat het bestuur zodanig moet zijn samengesteld dat de behartiging van de belangen van de buitenlandse pleegkinderen en de aspirant-pleegouders is gewaarborgd. Artikel 13 van het besluit bevat een nadere bepaling die aangeeft welke deskundigheden in elk geval in het bestuur verenigd moeten zijn. Zij sluit niet uit dat personen met een grote praktische ervaring op de genoemde terreinen, bestuurslid van een vergunninghouder zijn. Juridische kennis is in het bijzonder vereist in verband met de in Nederland en het buitenland te volgen procedures. Deskundigheid op financieel gebied is onmisbaar, gezien de veelal belangrijke bedragen die voor de bemiddeling moeten worden betaald. De besteding van bedragen in het buitenland kan bekendheid met voorschriften ter zake van het internationale geldverkeer vereisen. De noodzaak van deskundigheid met betrekking tot de maatschappelijke aspecten behoeft nauwelijks te worden toegelicht. De advisering en de begeleiding bij de plaatsing van het buitenlandse pleegkind vormen essentiële onderdelen van de bemiddelingstaak. De daartoe noodzakelijke kennis en ervaring kunnen niet worden ontbeerd.

Artikel 13

In verband met het overheidstoezicht is het noodzakelijk dat het Ministerie van Justitie beschikt over actuele informatie omtrent de bestuurssamenstelling en de statuten van vergunninghouders. Van wijzigingen daarin dient kennis te worden gegeven.

Artikel 14

In de praktijk maken bemiddelende organisaties veelvuldig gebruik van de diensten van vrijwilligers. Deze vrijwilligers nemen niet zelden belangrijke onderdelen van de bemiddelingstaak op zich, zoals het leggen en het onderhouden van contacten met instanties in het buitenland en het zelfstandig begeleiden van de opnemings van een buitenlands pleegkind. Artikel 14 legt de verantwoordelijkheid voor deze werkzaamheden bij de vergunninghouder, onder meer opdat het toezicht van de overheid zich tot deze werkzaamheden kan uitstrekken.

Artikel 15

Artikel 16, zesde lid, van de Wet opnemings buitenlandse pleegkinderen schrijft voor dat de vergunninghouder zodanig moet zijn toegerust dat een zorgvuldige en doeltreffende uitvoering van zijn werkzaamheden is gewaarborgd. Tot de huidige kring van bemiddelende instellingen behoren grotere, maar ook zeer kleine organisaties. In verband daarmee kan een uitvoeringsregeling geen normen stellen ten aanzien van zaken als de personele bezetting van het kantoor van een vergunninghouder. Wel wordt de eis gesteld dat de vergunninghouder beschikt over een geschikte ruimte voor het voeren van vertrouwelijke gesprekken en voor een veilige bewaring van de dossiers.

Artikel 16

In het belang van de aspirant-pleegouders is vereist dat de over de te verlenen bemiddeling gemaakte afspraken schriftelijk worden vastgelegd. Dit is noodzakelijk omdat de aard en de intensiteit van de bemiddeling kunnen uiteenlopen. Een schriftelijke vastlegging kan onduidelijkheid daarover voorkomen.

Artikel 17

In dit artikel wordt een niet-limitatieve opsomming van de werkzaamheden van de vergunninghouder gegeven. De kern van die werkzaamheden is neergelegd in de bepalingen onder a., b. en e.

Het kan vóór de overkomst van een kind naar Nederland noodzakelijk zijn dat nader advies van deskundigen wordt ingewonnen, bijvoorbeeld wanneer onvoldoende zekerheid bestaat omtrent de geestelijke en/of de lichamelijke gezondheid van het kind. Veelal zal in zo'n geval in het land van herkomst een deskundige kunnen worden ingeschakeld. Dit behoort, op grond van het bepaalde onder c., ook tot de taak van de vergunninghouder. Tot die taak behoort niet het opnieuw instellen van een onderzoek naar de geschiktheid van de aspirant-pleegouders.

De taak van de vergunninghouder omvat voorts de verplichting tot het verzamelen van zo volledig mogelijke gegevens omtrent de afkomst en de achtergrond van het buitenlandse pleegkind. Het belang van de beschikbaarheid van voldoende gegevens is de laatste jaren genoegzaam gebleken. Vooreerst wordt de beslissing omtrent de plaatsing van het

kind mede op die gegevens gebaseerd. Verder kan bekendheid met ervaringen, in het bijzonder ervaringen die door wat oudere kinderen zijn opgedaan, ertoe bijdragen dat bepaalde vormen van problematisch gedrag tijdig worden onderkend en zo mogelijk worden gecorrigeerd. Ook is bekend dat steeds meer geadopteerden zich te eniger tijd vragen gaan stellen over hun afkomst en over de redenen waarom zij voor adoptie zijn afgestaan. Het is ook in verband hiermee van het grootste belang dat zoveel mogelijk informatie over hen wordt vergaard en dat deze zorgvuldig wordt bewaard. Het behoeft nauwelijks betoog dat de vergunninghouder in dit opzicht een centrale rol speelt.

Indien pleegouders dit wensen, dient de vergunninghouder, op grond van het onder f. bepaalde, ook na de opnemng van het kind begeleiding te geven. De aanpassing van het kind aan de nieuwe omstandigheden kan veelal met deskundige hulp worden bespoedigd. Voorts kunnen na de opnemng praktische vragen rijzen. Doen zich ernstiger problemen voor, dan kan de vergunninghouder behulpzaam zijn bij het consulteren van een specialist of het doorverwijzen naar een andere instantie. In de praktijk doen de bemiddelende organisaties voor het verlenen van deze nazorg op ruime schaal een beroep op ouders die reeds eerder kinderen adopteerden en die bereid zijn om op vrijwillige basis pleegouders te assisteren.

De verplichting tot het verlenen van nazorg bestaat tot het tijdstip van de adoptie. Bij moeilijkheden die zich na dat tijdstip voordoen, kunnen de adoptiefouders gebruik maken van de algemene voorzieningen voor maatschappelijke hulpverlening. In die fase kan van de vergunninghouder niet langer worden gevergd dat hij assistentie verleent.

Artikel 18

De verplichting tot het houden van een dossier hangt samen met de in artikel 17 genoemde verplichting om met betrekking tot het kind zo volledig mogelijke gegevens te verzamelen. Deze gegevens dienen, tezamen met de overige bescheiden die op de bemiddeling betrekking hebben, zorgvuldig te worden bewaard. In verband met het toezicht op de werkzaamheden van de vergunninghouder dient in elk afzonderlijk geval uit het dossier te blijken op welke wijze aan de bemiddeling uitvoering is gegeven. Ook moet daaruit blijken of aan alle wettelijke vereisten ter zake van de opnemng is voldaan. Dit is in het tweede en het derde lid bepaald.

De in het vierde lid voorgeschreven bewaartermijn van ten minste dertig jaren na de opnemng van het buitenlandse pleegkind komt tegemoet aan de mogelijke behoefte van adoptiefkinderen om zich van hun afkomst en achtergrond op de hoogte te stellen. Tevens is, aan het einde van die termijn, de termijn voor het instellen van een procedure tot herroeping van de adoptie verstreken.

In het besluit is geen regeling opgenomen met betrekking tot de inzage in de dossiers van een vergunninghouder. De door hem gehouden registratie – waarvan het dossierbestand onderdeel is – is een registratie in de zin van de Wet persoonsregistraties (Stb. 1988, 665). Dit brengt mee dat de vergunninghouder onderworpen is aan de in die wet neergelegde verplichting tot melding bij de Registratiekamer en dat de daarin opgenomen inzage-regeling hier van toepassing is.

Artikel 19

Artikel 16, zevende lid, van de Wet opnemng buitenlandse pleegkinderen legt op de vergunninghouder de verplichting om met andere vergunninghouders samen te werken. Die samenwerkingsplicht heeft in het bijzonder betrekking op de algemene voorlichting van aspirant-

pleegouders. In het eerste lid van artikel 19 is in het verlengde hiervan bepaald dat de rechtspersoon belast met het verstrekken van de algemene voorlichting moet kunnen rekenen op de medewerking van de vergunninghouders bij het verzamelen van het voor de voorlichting noodzakelijke informatiemateriaal. Beschikt een vergunninghouder over informatie die voor andere vergunninghouders van belang is, dan is hij, op grond van het tweede lid, verplicht daarvan mededeling te doen.

De Staatssecretaris van Justitie,
V. N. M. Korte-van Hemel